

WERVEKE, Hans van, hoogleraar, historicus (Gent 22 januari 1898 - St.-Denijs-Westrem 7 mei 1974). Hij deed zijn middelbare studie aan het Koninklijk Atheneum te Gent. In oktober 1922 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit te Gent o.l.v. H. Pirrenne tot doctor in de geschiedenis. Hij werd leraar aan het meisjesatheneum te Gent (1922-'23), in september 1924 part-time docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en in 1933 gewoon hoogleraar; tot aan zijn emeritaat in 1966 doceerde hij geschiedenis der middeleeuwen, economische en Belgische geschiedenis. Hij verwierf de Vijfjaarlijkse Staatsprijs voor de Nationale Geschiedenis (tijdperk 1946-'50) en een eredoctoraat aan de Rijksuniversiteit te Utrecht (1961).

In de V.B. is hij vele jaren actief geweest, in het spoor van P. Fredericq, in het Willemsfonds, als algemeen ondervoorzitter (1938-'51) en als voorzitter (1951-'61); in die functie, en ook daarna nog, heeft hij grote invloed op de Vlaams-liberale opinie gehad. Van Werveke was ook voorzitter

van de na het overlijden van J. Hoste opgerichte Stichting Het Laatste Nieuws, die tot taak heeft te waken over het behoud van de ideologische koers van deze liberale krant. Men heeft hem wel „het geweten van het Vlaams liberalisme” genoemd. Van 1935 tot '69 was hij ook redacteur van *De Vlaamse Gids*, waaraan hij reeds sinds 1931 medewerkte.

Door zijn relaties met vele Nederlandse historici (C. Brandt, P. Geyl, J. Romein) had hij een groot aandeel in de wetenschappelijke Belgisch-Nederlandse samenwerking. De belangrijkste symptomen hiervan zijn: de Belgisch-Nederlandse Historische Congressen (sinds 1939); het Belgisch-Nederlands historisch vaktijdschrift *Nederlandsche Historiebladen* (1938-'41), in 1946 opgevolgd door *Bijdragen voor de geschiedenis der Nederlanden* (tot 1969), waarvan Van Werveke doorlopend redacteur is geweest; de twaalfdelige *Algemene Geschiedenis der Nederlanden* en de jaarlijkse uitwisseling van hoogleraren aan de Rijksuniversiteiten van Utrecht en Gent.

Van 1945 tot '52 was Van Werveke voorzitter van Hoger Onderwijs voor het Volk en van 1956 tot '58 was hij voorzitter van de Zuidned. Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis.

WERKEN: *Een geschiedenis der Nederlandsche taalgemeenschap*, in *De Vlaamse Gids* (1931-'32, p. 5-13); - *De geschiedenis van het Vlaams-Nationalisme, naar aanleiding van een onlangs verschenen studie*, in *De Vlaamse Gids* (1960, p. 65-76); - *De universitaire expansie en het probleem Leuven* (1968); - *Talenstrijd in België* (AO-reeks nr. 910); - volledige bibliografie tot 1967 in *Miscellanea Mediaevalia* (1968, p. XXIX-XXXIX); - *Langs Clio's Paden* (bundel verzamelde studies, 1969); - studies over Filips van Artevelde in *Mededelingen der Kon. Vl. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België*.

LITERATUUR : *Hans van Werveke*, in *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1960*, I (onder de hoofdredactie van T. Luykx, 1960, p. 280-284); - *H. van Werveke*, in *Miscellanea Mediaevalia* (1968, p. V-XXVIII); - A. Verhulst, *Hans van Werveke zeventig*, in *De Vlaamse Gids* (januari 1968, p. 2-7); - P. Lambrechts, *In memoriam Professor Dr. Hans van Werveke*, in *De Vlaamse Gids* (juni 1974, p. 5-8).

WALTER PREVENIER